Maar is Nederland dan weer vrij? Hebben we ons met de vrijmaking van Duitsland ook vrijgemaakt van het satanisme?[35]

Ik wil natuurlijk niet zeggen dat Nederland voor de oorlog een heilig land was. Dat was het bij lange niet. Maar ik wil u de vraag voorleggen of naar uw gedachte de geestelijke toestand beter of slechter is geworden? En dan kun[nen] we dit wel zeggen, al zijn we de Duitschers kwijt, we nog lang niet hun invloed kwijt zijn. Er is door hen een brok heidendom geïmporteerd, waartegen we nog jaren moeten vechten om het weer kwijt te worden. Ga desnoods elke N.S.B.er verbannen, dan zijt ge nog van het nationaal socialisme niet af. Veel menschen, die schijnbaar [met] vuur en vlam tegen het nationaal socialisme zijn, geven blijk geïnfecteerd te zijn door de nazipropaganda. Daarbij komt, dat de invloed van de oorlogsomstandigheden bij velen een funeste uitwerking *[heeft]*[36] gehad. Wat nu? Zijn we straks misschien, als de eigenlijke strijd voor ons als christenen in dubbele mate begint, oorlogsmoe? Zullen we ons als kerken weer tot onze zoogenaamde zuivere kerkelijke taak beperken en zeggen: kerk en politiek zijn twee. Zeker, de kerk is geen kiesvereeniging evenmin als een schoolvereeniging. Maar wij hebben als kerk de taak de ouders op te roepen om hun kinderen naar de doopbelofte christelijk onderwijs te geven. We hebben ook de taak om onze menschen op te roepen tot politieke strijd. Tot politieke evangelisatie. Dat is de roeping der kerk. - En nu zie ik dat de kerk deze taak voor de oorlog en in de oorlog bij lange niet heeft vervuld. Dat hoe langer hoe meer de kerk werd een heilsinstituut. - De kerk moet het bolwerk zijn om het satanisme, waar het zich ook moge openbaren, te bestrijden. /12/

Met Gods Woord moet men[37] belichten en beteugelen ook alle politiek streven, dat op revolutionair beginsel stoelt. De kiesvereeniging heeft een aparte taak. Ze heeft naast de beginselstudie allerlei praktische dingen te bespreken.

Ik weet wel, dat velen dat niet willen. Ik ga naar de kerk, zegt men, om zielevoedsel. Wat bekommer ik mij om al dat andere.[38]

Ik meen, dat ik al dat streven voldoende weerlegd heb. Wie zoo redeneert, zegt dat hij zich niet bekommert om de belangen van Gods koninkrijk. Die vergeet dat achter alle revolutionaire actie satan staat, die de kerk van Christus wil vernietigen.

Laten we er toch als kerk voor waken, dat we niet in de piëtistische hoek verzeild raken, maar laten wij onze geweldige taak zien. Die taak is door vele ambtsdragers veel te veel begrensd. Lees bijv. de preeken verschenen in *Menigerlei Genade*.[39]

Had de kerk haar taak beter verstaan, dan was men in deze tijd beter paraat geweest tegen 'de geest der eeuw'.[40]

[35] Slomp zag in elke vorm van ideologie na de oorlog een uiting van de satan. Niet voor niets ging één van de twee verzetspreken, die hij tijdens de oorlog veel hield, over de overwinning op de satan (Lucas 10:18).

[36] In het manuscript abusievelijk: 'hebben'.

[37] Oorspronkelijk (doorgestreept): 'Bij het licht van Gods Woord moet men'.

[38] Oorspronkelijk (doorgestreept): 'Wat kan mij al het andere s[chelen]'.

[39] Gevolgd door (doorgestreept): 'Zouden er misschien niet veel minder'.

[40] Toespeling op Isaäc da Costa, *Bezwaren tegen den geest der Eeuw* (Leyden 1823).